

Đã được đưa ra bởi Hội đồng ICOMOS tại kỳ họp lần thứ 11 tại Sofia, tháng 10- 1996 phê chuẩn

Lời mở đầu

Hiệp định này nhằm khuyến khích việc bảo vệ và quản lý di sản văn hoá dồ i n, trong đất liền và ven biển, vùng biển nông và ngoài khơi. Hiệp định tập trung vào các thuộc tính và các tình huống của di sản văn hoá dồ i n và cần được coi như là một văn kiện bổ sung cho Hiệp định của ICOMOS về Bảo vệ và quản lý di sản khảo cổ học, 1990. Hiệp định 1990 xác định "di sản khảo cổ học" là bộ phận di sản vật thể mà các phương pháp khảo cổ học đã cung cấp thông tin ban đầu về nó, bao gồm mọi vật thể tích tụ tại các con người, những nơi có liên quan đến môi trường sống của con người, những công trình xây dựng bề ngoài, và các di vật di tích môi trường, cũng như các di sản văn hoá di động được mà gắn liền với các di tích đó. Để thực hiện Hiệp định này, di sản văn hoá dồ i n cần được hiểu là di sản khảo cổ học nằm trong, hoặc đã được chuyển ra khỏi môi trường dồ i n. Di sản này bao gồm các di tích và công trình xây dựng bị chìm dồ i n, các phi thuyền đóng và các vật trôi dạt và bị cuốn trôi khỏi thiên nhiên nhân tạo.

Di sản văn hoá dồ i n, do chính tính chất của nó, là một tài sản quốc tế. Một bộ phận lớn di sản văn hoá dồ i n là nằm trong hình hài quốc tế và thu được từ những cuộc giao thương quốc tế trong đó tàu thuyền và môi trường biển bên trong đã bị chìm mất đi xa nơi xuất phát hoặc nơi đến.

Khảo cổ học là đỉnh của việc bảo vệ môi trường, trong ngôn ngữ quản lý tài sản văn hoá thì di sản văn hoá dồ i n là vấn đề có chung giữa các quốc gia không tận hưởng được. Nếu như di sản văn hoá dồ i n là giúp cho chúng ta đánh giá được môi trường trong tương lai thì chúng ta ngày hôm nay phải có trách nhiệm cá nhân và tập thể bảo vệ môi trường sống của di sản đó.

Khảo cổ học là một hoạt động công cộng, mọi người đều có quyền rút ra quá khứ nhưng gì làm cho cuộc sống của mình thêm phong phú và mọi công nghệ để hiện thực sự hiểu biết về quá khứ là một sự vì phẩm quyền của cá nhân. Di sản văn hoá dồ i n góp phần vào sự hình thành bản sắc và có thể có ý nghĩa quan trọng trong việc công cộng ý thức công cộng của người dân. Nếu được quản lý chu đáo, Di sản văn hoá dồ i n có thể đóng một vai trò tích cực trong việc xúc tiến giải trí và du lịch.

Khác với các công trình khai báo nghiên cứu, nó làm phong phú thêm nền tảng tính đa dạng văn hóa nhân loại qua các thế hệ và cung cấp cho ta những ý tưởng mới và cuộc sống thế hệ quá khứ. Những thế hệ và các ý tưởng đó giúp cho ta hiểu biết về cuộc sống hôm nay và, từ đó mà định tính định hướng những thách thức trong tương lai.

Nhiệm vụ cốt lõi trên bình diện, với tư thân chúng ta là có lợi và đáng mong muốn lợi ích có thể gây ra những hậu quả đáng tiếc cho di sản văn hóa di sản văn hóa nếu không lường trước hậu quả của chúng.

Di sản văn hóa di sản văn hóa có thể bị những công trình xây dựng đe dọa làm biến mất những bản sắc và thẩm mỹ biến đổi làm thay đổi dòng chảy, trầm tích và lưu giữ chất liệu. Di sản văn hóa di sản văn hóa cũng có thể bị đe dọa bởi các cuộc khai thác bừa bãi các nguồn lợi thiên nhiên. Và thêm nữa, những hình thức tiếp xúc không thích đáng và tác động gia tăng của việc sử dụng "vật kỹ thuật" cũng có thể gây ra hậu quả có hại.

Nhiệm vụ trong những mối đe dọa đó có thể lợi ích báo cáo thực sự làm giảm bớt, nếu ngay từ đầu các nhà khoa học các công trình tham vấn và những biện pháp các tác động đó được thực thi. Hiến chương này nhằm đặt ra những chuẩn mực cao về khoa học các công trình lịch sử nhanh chóng và có hiểu quả các lợi ích đe dọa di sản văn hóa di sản văn hóa đó.

Di sản văn hóa di sản văn hóa còn bị đe dọa bởi những hoạt động hoàn toàn không hay gì bởi vì chỉ đem lợi ích cho một số người mà hại cho số đông. Khai thác thương mại di sản văn hóa di sản văn hóa để buôn bán hoặc đầu tư tích trữ với các bản là không thích hợp với việc bảo vệ và quản lý di sản này. Hiến chương này nhằm đặt ra những quy định về các khía cạnh có mục tiêu và phương pháp luật rõ ràng, có định tính định hướng kết quả để cho ý thức của mọi dân tộc minh bạch với mọi người.

Điều 1 - Nguyên tắc cơ bản

Việc bảo vệ di sản văn hóa di sản văn hóa và các phương pháp coi là cách lựa chọn sự phát triển.

Hình ảnh và báo và quản lý di sản VH dân tộc

Viết bởi VINAREMON.JSC

Thứ ba, 27 Tháng 4 2010 14:45 -

Việc tiếp xúc của công chúng cần được khuyến khích.

Những kết quả không phá hoại, khảo sát và lấy mẫu vật không xâm phạm tới quyền lợi của khuyến khích hiện là khai quật.

Khảo sát không được gây cho di sản văn hoá dân tộc những tác động bất lợi hiện là cần thiết để đạt được những mục tiêu nghiên cứu có hiện chất của dự án.

Khảo sát phải tránh không được gây những xáo trộn không cần thiết đến di sản văn hoá dân tộc hiện.

Khảo sát phải được kèm theo hồ sơ tài liệu thích đáng.

Điểm 2 - Lập dự án

Trước khi khảo sát phải lập dự án, lưu tâm đến những điểm sau đây:

- Xác định mục tiêu hiện chất hoặc mục tiêu nghiên cứu của dự án;
- Phương pháp luận và kết quả sẽ sử dụng;
- Dự toán kinh phí;
- Lịch thực hiện dự án;

Hiệu chỉnh công bố và quản lý di sản VH dân tộc

Viết bởi VINAREMON.JSC

Thứ ba, 27 Tháng 4 2010 14:45 -

- Thành phần, trình độ, trách nhiệm và kinh nghiệm của đội khảo sát;
- Việc bố trí toàn bộ tài liệu;
- Việc quản lý và bảo quản di sản;
- Các thủ tục công tác với các bộ ngành và ngành tổ chức khác;
- Hồ sơ tài liệu;
- Biện pháp bảo vệ sức khỏe và an toàn;
- Việc chuẩn bị làm báo cáo;
- Nội dung ghi chép, kê khai di sản văn hóa dân tộc thu nhập được trong khảo sát;
- Việc quản lý báo, kê khai số tham gia của công chúng.

Bản dự án phải được soát xét lại và sửa đổi khi cần thiết.

Việc khảo sát phải được tiến hành phù hợp với bản dự án. Dự án phải được đặt tay công đồng các nhà khảo cổ học.

Điều 3 - Kinh phí

Hội đồng quản trị báo cáo và quản lý dự án VH đối nội

Viết bởi VINAREMON.JSC

Thứ ba, 27 Tháng 4 2010 14:45 -

Phải đảm bảo có kinh phí thoả đáng trước khi khảo sát để có thể hoàn thành mọi giai đoạn của dự án, kể cả báo cáo toàn, chu trình báo cáo và quản lý báo cáo công chúng. Dự án cũng phải bao gồm kế hoạch quản lý dự án khi bắt đầu kinh phí dự toán báo ngân sách mà vẫn phải đảm bảo tiến hành việc báo cáo toàn diện văn hoá đối nội và hỗ trợ việc lập hồ sơ.

Dự án kinh phí không được để bán dự án văn hoá đối nội hoặc dùng bất kỳ một cách thức nào gây thất tán mà không thu hồi lại dự án văn hoá đối nội.

Điều 4. Lịch khảo sát

Phải đảm bảo có lịch khảo sát thoả đáng trước khi khảo sát để có thể hoàn thành mọi giai đoạn của dự án, kể cả báo cáo toàn, chu trình báo cáo và quản lý báo cáo công chúng. Dự án cũng phải bao gồm kế hoạch quản lý dự án khi bắt đầu lịch khảo sát để tính báo ngân sách mà vẫn phải đảm bảo tiến hành việc báo cáo toàn diện văn hoá đối nội và hỗ trợ việc lập hồ sơ.

Điều 5 - Mục tiêu nghiên cứu, phương pháp luận và kết quả

Các mục tiêu nghiên cứu và các chỉ tiêu về phương pháp luận và kết quả sẽ được phân tích rõ trong dự án. Phương pháp luận phải phù hợp với mục tiêu nghiên cứu của dự án và các kết quả sẽ được phân tích càng ít làm xáo trộn càng tốt.

Việc phân tích các dữ liệu và lập hồ sơ sau đó đã là bước phân tích nội dung của mọi cuộc khảo sát; những điều kiện thích đáng phải được đưa ra trong dự án.

Điều 6 - Trình độ, trách nhiệm và kinh nghiệm

Mọi người trong đội khảo sát phải có trình độ và kinh nghiệm thích hợp với vai trò của họ trong dự án. Họ phải nắm vững và hiểu được đầy đủ công việc mà dự án đòi hỏi họ.

Mọi cuộc khảo sát có tính chất xâm phạm đến di sản văn hoá dân tộc phải được tiến hành dưới sự cho phép và đi kèm khi cần có mặt nhà khảo cổ học dân tộc để thực hiện, có trình độ chuyên môn đã được công nhận và có kinh nghiệm thích đáng về công việc này.

Điều 7. Khảo sát sơ bộ

Mọi cuộc khảo sát có tính chất xâm phạm đến di sản văn hoá dân tộc chỉ được tiến hành sau khi đã có mặt đánh giá sơ bộ tính chất địa bàn tìm kiếm, tìm kiếm và tìm kiếm địa điểm.

Việc đánh giá địa điểm phải bao gồm mặt nghiên cứu sơ bộ về những tích lịch sử và khảo cổ có trong tay, về các đặc trưng khảo cổ học và môi trường của địa điểm và những hiểu biết về sự xâm phạm đến di sản tính bền vững lâu dài của khu vực do tác động của các cuộc khảo sát.

Điều 8 - Lập hồ sơ

Mọi cuộc khảo sát phải được lập hồ sơ đầy đủ theo những chuẩn mực nghiên cứu về tiến hành của việc lập hồ sơ khảo cổ học.

Hồ sơ phải cung cấp đầy đủ các tài liệu thu thập được từ địa điểm, bao gồm xuất xứ của di sản văn hoá dân tộc đã bị di dời hoặc chuyển đi trong quá trình khảo sát, các nhật ký khảo sát, các sơ đồ và bản vẽ, các bản nháp và tất cả các dụng cụ tài liệu thu thập bằng phương pháp khác.

Điều 9 - Báo toàn vật liệu

Phải có chương trình báo toàn vật liệu để xử lý di vật khảo cổ học trong quá trình khảo sát, chuyên chế và trong thời hạn dài.

Việt báo toàn văn tải lên phía đầu tiên hành phù hợp với các chuẩn mực nghiệp vụ hiến hành.

Điều 10. Quản lý và báo cáo quản di tích

Phải soạn ra một chương trình báo cáo quản di tích, chi tiết hoá biện pháp báo cáo và quản lý tài sản di sản văn hoá dân tộc trong quá trình và ngay sau khi kết thúc việc khảo sát.

Chương trình này phải bao gồm việc thông tin cho công chúng, những điều kiện thoả đáng cho việc nghiên cứu di tích, giám sát và báo cáo chương trình nghiên cứu can thiệp. Cần phải thúc đẩy việc tiếp xúc tài sản cho công chúng với di sản văn hoá dân tộc, tránh việc tiếp xúc đó không thích hợp với việc báo cáo và quản lý.

Điều 11. Sức khoẻ và an toàn

Sức khoẻ và an toàn của đội khảo sát và của các bộ phận tham gia cuộc khảo sát là tối cao. Mọi người trong đội khảo sát phải làm việc theo một chế độ an toàn phù hợp với các đòi hỏi của luật pháp và nghiệp vụ, và chế độ đó phải được mô tả trong chương trình.

Điều 12 - Báo cáo

Các báo cáo sẽ phải nộp đúng theo lịch đã đề xuất trong chương trình. Những báo cáo đó phải được bộ phận lưu trữ để công chúng nhận biết và tiếp xúc được.

Các báo cáo phải bao gồm:

- Một tổng trình và các mục tiêu;

- Mô tả công trình và pháp luật và các kỹ thuật số;
- Mô tả công trình và các kỹ thuật số;
- Nhóm khuyến khích và việc nghiên cứu tiếp theo, việc quản lý di sản và báo cáo toàn diện báo cáo di sản văn hóa dân tộc đã lấy đi trong quá trình khảo sát.

Điều 13. Lưu trữ

Các báo cáo di sản văn hóa dân tộc đã lấy đi trong các cuộc khảo sát và tất cả hồ sơ có liên quan phải được lưu trữ một cách cẩn thận mà công chúng có thể tiếp xúc được và hồ sơ thông tin xuyên suốt báo cáo toàn thể. Việc thu thập và lưu trữ hồ sơ phải được thực hiện ngay khi tiến hành khảo sát và phải được ghi vào trong dự án. Hồ sơ phải được báo cáo đúng theo chu trình nghiên cứu và hiện hành.

Tính toàn vẹn của hồ sơ dự án phải được đảm bảo. Việc lưu trữ và xử lý các quan hệ khác nhau không được gây cản trở cho việc tiếp cận các hồ sơ đó để phục vụ cho các nghiên cứu tiếp theo. Di sản văn hóa dân tộc không được đem đi buôn bán như thể là những món hàng có giá trị thương mại.

Điều 14. Quản lý

Phải nâng cao nhận thức của công chúng về kỹ thuật số các cuộc khảo sát và ý nghĩa của di sản văn hóa dân tộc thông qua những giới thiệu phổ biến trên các phương tiện truyền thông khác nhau. Không được đặt ra chi phí cao làm khó khăn cho việc tiếp xúc của quản lý đối tượng công chúng và những buổi giới thiệu đó.

Sự hợp tác với các công dân và các nhóm địa phương là việc cần làm, cũng như sự hợp tác với

Hiến chương và báo và quản lý di sản VH dân tộc

Viết bởi VINAREMON.JSC

Thứ ba, 27 Tháng 4 2010 14:45 -

---

các công đồng và các nhóm có đức biết đánh giá di sản văn hoá dân tộc đang bàn
đón. Điều đáng mong muốn là các cuộc khảo sát khảo cổ học nên được tiến hành với sự đồng
tình và ủng hộ của các công đồng và các nhóm nói trên.

Đi tiến hành khảo sát khảo cổ học cần tìm cách cuốn hút các công đồng và các nhóm có
quan tâm vào cuộc khảo sát thực địa mà sự nhập cuộc đó là thích hợp với việc báo và
quản lý di sản và lúc nào có thể, đi khảo sát cần tạo cơ hội cho công chúng phát triển khả năng
khảo cổ thông qua đào tạo và giáo dục.

Hợp tác với các báo tàng và cơ quan khác cần phải được khuyến khích trước khi tiến hành khảo
sát khảo cổ học cần phải thu thập được mọi kết quả của các cuộc nghiên cứu trước và các báo
cáo của cơ quan hợp tác. Ngoài ra, cần phải bố trí những cuốn sách về viếng thăm di sản.

Một báo cáo công đồng cùng phải được trình ra càng sớm càng tốt, có lưu tâm đến tính
phức tạp của công cuộc khảo sát, và đi vào những kho lưu trữ công đồng thích hợp nhất.

Điều 15 - Hợp tác quốc tế

Việc hợp tác quốc tế là thiết yếu với việc báo và quản lý di sản văn hoá dân tộc và
cần phải xúc tiến để giữ gìn được những chu kỳ mới cao trong khảo sát và nghiên cứu. Việc
hợp tác quốc tế cần được khuyến khích để sự đồng ý của các nhà khảo cổ học và những
nhà chuyên nghiệp khác thành thạo trong lĩnh vực khảo sát di sản văn hoá dân tộc. Các
chương trình trao đổi nghiệp vụ chuyên môn phải được coi như là một phương thức phổ biến
các thực hành tốt nhất.